

PROTOCOL BIJ INCIDENTEN

Dit document is bedoeld voor bestuurders en begeleiders van **HSC de Bataaf** die zich preventief willen voorbereiden op grensoverschrijdend gedrag. Grensoverschrijdend gedrag in welke vorm ook kan voorkomen. Daarom is van belang voorbereid te zijn voor als het onverhoopt een keer voorkomt. In dit document staat omschreven wat te doen als het grensoverschrijdend gedrag plaatsvindt binnen **HSC de Bataaf**. Dit document bevat:

- - Protocol bij Grensoverschrijdend Gedrag
- - Meldplicht Seksuele intimidatie en misbruik
- - Voorbeeldprotocol agressie

Wat is grensoverschrijdend gedrag?

Grensoverschrijdend gedrag is een verscheidenheid aan gedragingen waar het gaat over het toebrengen van (ernstige) schade op fysiek, mentaal en emotioneel vlak. De gevolgen daarvan kunnen heel groot zijn. Dit gedrag kan zichtbaar, maar ook minder zichtbaar voor anderen plaatsvinden, bijv. via de mobiele telefoon of internet.

Er zijn verschillende vormen van grensoverschrijdend gedrag o.a.:

- Intimidatie zoals onder druk zetten, overmatige controle uitoefenen, bang maken, machtsmisbruik.
- Seksuele intimidatie en misbruik (zie onderstaande definitie)
- Discriminatie, het onrechtmatig onderscheid maken tussen mensen of groepen zoals op basis van;
  - politieke of religieuze overtuiging, seksuele geaardheid, sekse, handicap etc.
- Pesten en uitsluiten
- Agressie en geweld

Wat is seksuele intimidatie?

Onder seksuele intimidatie wordt verstaan: enige vorm van ongewenst verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag met een seksuele connotatie (duiding) dat als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van de persoon wordt aangetast, in het bijzonder wanneer een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende situatie wordt gecreeërd.

Meldplicht voor bestuurders en begeleiders

Bestuurders en begeleiders van **HSC de Bataaf** zijn verplicht om vermoedens van seksuele intimidatie te melden aan de eigen sportbond (KNWU) of het Centrum Veilige Sport (CVSN). Dit is door de sportorganisaties aangesloten bij NOC*NSF afgesproken in de Blauwdruk Seksuele Intimidatie. In de meldcode lees je de vertaling hiervan naar de praktijk en tips voor bestuurders bij een incident.

Belang meldplicht

Vanuit NOC*NSF wordt het belang van deze meldplicht onderstreept. Deze meldplicht dient bekend gemaakt te worden bij de bestuurders, maar ook bij de begeleiders binnen HSC de Bataaf.

Het melden van een incident door de bestuurder ontslaat hen niet van correct afhandelen van het incident. De melding wordt in het landelijk Case Management Systeem van de sport opgeslagen.

PROTOCOL BIJ INCIDENTEN

Protocol bij grensoverschrijdend gedrag

De richtlijnen die, in geval van (vermoeden van) grensoverschrijdend gedrag, door bestuurder/begeleider van **HSC de Bataaf** gevolgd dienen te worden (stappen die doorlopen moeten worden) zijn:

1. Kennisnemen van het incident
2. Handelingskader
3. Hoor- en wederhoor gesprek
4. Afweging van het incident en grensoverschrijdend gedrag
5. Afweging meldplicht en opvolging

Note: Volgorde van deze richtlijnen is geen vast kader (hangt af van de situatie)

Stappen 1, 2 en 3 zijn de stappen die het bestuurslid/vertrouwenscontactpersoon van **HSC de Bataaf** in eerste instantie doorloopt. Maak gebruik van de hulplijnen (KNWU/NOC*NSF) voor overleg, nadrukkelijk bij fysieke seksuele intimidatie meldingen.

Tijdens stap 4 gaan het bestuurslid/vertrouwenscontactpersoon van de **HSC de Bataaf** en de vertrouwens(contact)persoon van de sportbond gezamenlijk in overleg.

Tijdens stap 5 wordt er de afweging gemaakt voor melden onder de meldplicht SI en verder tuchtrechtelijk onderzoek. Daarnaast wordt de oplossing van het incident en hulpverlening besproken.

Let op: dit protocol is de absolute basis. Indien het protocol in werking wordt gesteld, raden wij aan om de [Meldcode Grensoverschrijdend Gedrag in de Sport](#) van het Centrum Veilig Sport ter hand te nemen

Stap 1: Kennisnemen van het incident	Het bestuurslid of VCP: <ul style="list-style-type: none"> • Er is een melding of signaal bij de bestuurder gedaan • VCP draagt de gespreksrapportage en verantwoordelijkheid over aan de bestuurder
Stap 2: Handelingskader	Het bestuurslid of VCP: <ul style="list-style-type: none"> • Neemt in overweging wat de melding of het signaal inhoudt • Bevestig de melding aan de melder • Inventariseert het handelskader. Welke regels zijn er geschonden? • Start direct (of wijst op) hulpverlening op in (acute) situaties en schakelt politie in bij het vermoeden van een strafbaar feit.
Stap 3: Hoor- en wederhoor gesprekken	Het bestuurslid of VCP: <ul style="list-style-type: none"> • Voert een hoor- en wederhoorgesprek met betrokkenen zoals de melder, het slachtoffer, de beschuldigde (tenzij dit

PROTOCOL BIJ INCIDENTEN

	<p>verstarend/strijdig is voor/met later straf- of tuchtrechtelijk onderzoek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neemt de officiële klacht aan • Documenteert gesprekken en bevindingen
<p>Stap 4: Afweging van het incident en grensoverschrijdend gedrag</p>	<p>Het bestuurslid en/of VCP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beoordeelt het incident op GOG samen met de bond of Centrum Veilige Sport Nederland • Weegt aan de hand van handelingskader (gedragsregels, tuchtregels, strafrecht, etc.) de inhoud van het incident. • Vertrouwens(contact)persoon sportbond documenteert in het landelijke Case Management System Sport.
<p>Stap 5: Afweging meldplicht en opvolging van het incident</p>	<p>Het bestuurslid en/of VCP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beslist samen met de bond of Centrum Veilige Sport Nederland of het incident meld plichtig is bij de aanklager Bond of aanklager ISR • Geeft opvolging aan het incident en de melding • Organiseert hulpverlening en treft ordemaatregel, etc. • Vertrouwens(contact)persoon bond documenteert in het landelijke Case Management System

Meldplicht seksuele intimidatie en misbruik

De meldplicht seksuele intimidatie en misbruik rust op bestuursleden van alle aangesloten verenigingen, sportbonden en anders georganiseerde sport onder de koepel van NOC*NSF. Dit is belegd in het reglement Blauwdruk tuchtrecht seksuele intimidatie in de sport november 2018 (hierna Blauwdruk SI) . Daarbij is in de Blauwdruk SI de meldplicht voor begeleiders vastgelegd. Wie door de bond niet als begeleider wordt gezien is vastgelegd per bond en met verenigingen gecommuniceerd.

Vertrouwenscontactpersonen van een vereniging, en vertrouwens(contact)personen van een bond en medewerkers van het Centrum Veilige Sport Nederland vallen niet onder de sport meldplicht. Zij vallen wél onder de burger strafrechtelijke meldplicht bij verkrachting of moord.

Voorbeeld uitwerking protocol agressie Bron: <https://www.svachterveld.nl/club/sociale-veilige-sportomgeving/agressieprotocol/>

PROTOCOL BIJ INCIDENTEN

Protocol bij agressie en geweld

HSC de Bataaf wil haar leden, vrijwilligers en bezoekers de gelegenheid bieden om in een sportieve, prettige en veilige omgeving te sporten en/of te supporten. Agressie en geweld horen daar niet bij. Toch kunnen er incidenten plaatsvinden. Met dit protocol wil **HSC de Bataaf** duidelijke afspraken maken wat te doen bij incidenten van agressie en geweld.

Wat verstaat **HSC de Bataaf** onder agressie en geweld?

Iedere gewelddadige intimiderende, seksistische en/of discriminerende uitlating of gedraging naar personen of goederen en elke andere vorm van grensoverschrijdend gedrag. Hieronder vallen bijvoorbeeld schelden, aannemen van een dreigende houding, bedreigingen uiten, schoppen, slaan, belemmeren van de doorgang, bedreiging met een scherp voorwerp, verwonden, spugen, vernielen van materiaal, etc.

Wanneer is dit agressieprotocol van toepassing?

Dit protocol is van toepassing bij agressie en geweld op het terrein van **HSC de Bataaf**. Daarmee is dit protocol van kracht op en langs de het parcours, in de kleedkamer, in de kantine, op de parkeerplaats (al is deze grond in het bezit en onder beheer van de gemeente) of fietsenstalling.

Op wie is dit protocol van toepassing?

Dit protocol is van toepassing op alle leden van de **HSC de Bataaf**, haar vrijwilligers en/of medewerkers en haar bezoekers.

Uitgangspunten

1. Agressie en geweld worden niet geaccepteerd.
2. Incidenten worden gemeld aan het bestuur, ernstige incidenten worden gemeld aan de politie.
3. Slachtoffers van agressie en geweld worden beschermd door **HSC de Bataaf**.

Hoe te handelen bij agressie en geweld?

Op het parcours

1. Bij incidenten met agressie en geweld op het parcours tijdens de koers wordt in beginsel slechts opgetreden door de jury.
2. Indien de agressie of het geweld niet met behulp van de regels afdoende kan worden gestopt, treedt de begeleider van **HSC de Bataaf**, waarbij het incident plaatsvindt, de- escalerend op en assisteert desgewenst de jury.
3. Indien een renner van **HSC de Bataaf** als (mede) agressor wordt beschouwd, neemt de begeleider direct de benodigde maatregelen, bijvoorbeeld door de renner uit koers te halen.
4. Indien een renner van de **HSC de Bataaf** slachtoffer is van agressie of geweld, neemt de begeleider direct de benodigde maatregelen om het slachtoffer te beschermen.
5. Wanneer nodig: vraag om assistentie bij een van de bestuursleden (aanwezig of via telefoon). Geef duidelijk de plaats van het incident aan.
6. Schakel hulp in van omstanders, bij voorkeur minimaal 2 personen.

PROTOCOL BIJ INCIDENTEN

7. Bij voorkeur schakelt het eventueel aanwezige bestuurslid de politie in, maar indien dit eerder nodig is, wordt er door andere betrokkenen actie ondernomen.
8. Bel in noodgevallen 112 en bij niet noodgevallen 099-8844 conform de landelijke procedures.
9. Voorbeelden van noodgevallen zijn situaties waarbij fysiek geweld is gebruikt, door bijvoorbeeld schoppen en slaan op het hoofd, borst en /of buik.
10. Omschrijf goed aan de hulpdiensten wat er gaande is, geef aan of er sprake is van verwondingen en of de dader nog aanwezig is.
11. Informeer of er een EHBO'er, arts en /of verpleegkundige op het terrein aanwezig is die kan assisteren tot de hulpdienst is gearriveerd.
12. De jury bepaalt het verdere wedstrijdverloop.

Buiten het parcours

1. Bij incidenten van agressie en/of geweld zal worden opgetreden.
2. In beginsel wordt degene van wie de agressie uitgaat hierop aangesproken en wordt hem/haar gemaand de agressie te stoppen.
3. Dit handelen is gericht op de-escalatie.
4. Is het onder punt 2 genoemde niet afdoende, dan is het noodzakelijk om grenzen en consequenties aan te geven en duidelijk te maken dat er een keuze is tussen of het zoeken naar een oplossing of het ondernemen van vervolgstappen.
5. Als deze vervolgstappen niet helpen, dan is het noodzakelijk om alarm te slaan. Let hierbij op gevaar en neem geen onnodige risico's. Als er sprake is van persoonlijke bedreiging en de eerdere stappen hebben niet geholpen, sla altijd alarm.
6. Licht uiteindelijk iemand van het bestuur in (indien niet aanwezig) Schakel hulp in van omstanders, bij voorkeur minimaal 2 personen.
7. Bij voorkeur schakelt het eventueel aanwezige bestuurslid de politie in, maar indien dit eerder nodig is, wordt er door andere betrokkenen actie ondernomen.
8. Bel in noodgevallen 112 en bij niet noodgevallen 099-8844 conform de landelijke procedures. Voorbeelden van noodgevallen zijn situaties waarbij fysiek geweld is gebruikt, door bijvoorbeeld schoppen en slaan op het hoofd, borst en /of buik.
9. Omschrijf goed aan de hulpdiensten wat er gaande is, geef aan of er sprake is van verwondingen en of de dader nog aanwezig is.
10. Informeer of er een EHBO'er, arts en /of verpleegkundige op het terrein aanwezig is die kan assisteren tot de hulpdienst is gearriveerd.
11. Verdediging bij agressie en geweld
  - Het uitgangspunt is dat je nooit zelf agressie of geweld gebruikt. Als je persoonlijk wordt aangevallen, dan mag je wél jezelf verdedigen of bevrijden. De kracht die je daarbij gebruikt moet echter in verhouding staan tot wat je wordt aangedaan en je mag hiermee geen andere bedoeling hebben.

Afhandeling en nazorg

Direct na het incident moet de rust en veiligheid op het terrein van **HSC de Bataaf** worden hersteld en het slachtoffer(s) en de betrokkenen moeten steun krijgen. Dit begint al op de plaats waar het incident heeft plaatsgevonden, bijvoorbeeld op het parcours, de kantine of kleedkamer. De begeleider of het bestuurslid, zien erop toe dat de steun gegeven wordt.

PROTOCOL BIJ INCIDENTEN

Taken hierbij kunnen zijn:

1. Zorg dat er EHBO wordt verleend en er adequate aandacht is voor de medische situatie van het slachtoffer.
2. Evalueer of verder medische hulp noodzakelijk is, zo nodig na overleg met arts, huisartsenpost en/of spoedeisende hulp.
3. Breng het slachtoffer en eventuele andere betrokkenen wanneer nodig en/of gewenst naar huis.
4. Zorg dat alle betrokkenen hun verhaal kwijt kunnen.
5. Desgewenst worden slachtoffers van agressie ondersteund bij hun strafrechtelijke aangifte.
6. Organiseer eventuele overname van taken.
7. Zorg voor steun en opvang van eventuele getuigen.
8. Bij jeugdrenners worden de ouders op de hoogte gesteld en ingeschakeld.
9. Zorg voor de start van een juiste communicatie binnen de club, neem hiervoor contact op met het bestuur.
10. Van ieder geweldsincident wordt schriftelijk melding gemaakt bij het bestuur. Deze melding kan gedaan worden via een geschreven brief of een email.
11. Ook "lichtere" incidenten kunnen veel impact hebben. Bied te allen tijde hulp aan voor de verwerking.
12. Wanneer de melding is gemaakt aan een commissie- of bestuurslid, dan communiceert deze persoon de gebeurtenissen dezelfde dag door aan de andere leden van de commissie en/of bestuur.
13. Eventuele op het terrein aanwezige commissieleden of bestuursleden (wel of niet in functie), dienen bij escalatie altijd assistentie te verlenen aan de betrokkenen en dienen zich ook als zodanig te presenteren.
14. Escalaties altijd schriftelijk melden bij het bestuur, de begeleiders/trainers en de verantwoordelijke commissies van de betrokken club.
15. De commissie of het bestuur zorgen voor een goede nazorg en afhandeling van het incident.
16. Wanneer gewenst kan er een vertrouwenscontactpersoon ingeschakeld worden.